

שאינן החלות באות מגוף אחד, מכל מקום, כיון שצירפן במחשבתו לאכול כזית משתיהן למחר, מצטרף, ומועילה מחשבתו שעירב בה אכילת שתיהן להחשיבן כאילו באו שתיהן מגוף אחד.⁽¹⁵⁾ ומה שאין כן במשנתנו, שחישב על אכילת אחת בלבד, ולא צירפן במחשבתו, לכן לא נתפגלה האחת בפיגול חברתה.

אלא אי אמרת גבי שתי ירכות, תרי גופי נינהו, ואם פיגל באחת לא נתפגלה חברתה, אם כן, גבי חלות שחישב לאכול כזית משתיהן למחר **מי מצטרפי?** וכי עדיפה

עירוב מחשבתו להחשיבן כבאות מגוף אחד, יותר מאשר בירכות, שהן גוף אחד ממש! ?

ומתריצין: **הא, מני?** ברייתא זו הסוברת שמצטרפות שתי החלות להיות כגוף אחד, **רבי היא ולא רבי יוסי.**

דתניא, השוחט את הכבש של עצרת לאכול חצי זית מחלה זו של שתי הלחם למחר, וכן שחט את הכירו לאכול חצי זית מחלה זו השניה למחר, רבי אומר, אומר אני שזה כשר! וניתן להקטיר את אימורי הכבש ולאכול את בשרו.⁽¹⁶⁾

שאלה הגמרא שאם בירכות שהן גוף אחד אין מועילה מחשבת כזית בשתיהן אם כן מה הועלנו במה שהחלות חשובות כגוף אחד, והרי אף בגוף אחד סובר רב הונא שאין מועילה מחשבה זו. והיינו, שהתוס' דימו את הירכות לחלות שכשם שהירכות הינן גוף אחד ממש כך החלות חשובות גוף אחד מחמת שכך עשאן הכתוב, ולא המחשבה מצרפתן לגוף אחד, אלא מחמת הכתוב חשובות הן גוף אחד. ולכן כתבו התוס', כי סברה עתה הגמרא בדעת רב הונא נמצא, שאם יחשב לאכול כזית אחד משתי הירכות לא יחול הפיגול, שכשם שאין מחשבה זו מועילה בחלות שהן גוף אחד מחמת שכך עשאן הכתוב, הוא הדין לירכות שהן גוף אחד מצד עצמן.

16. הקשה בכתבי הגרי"ז, בדברי רש"י נראה שאם היו החלות מתפגלות לא היה אפשר להקטיר את אימורי הזבח ולאכול את בשרו, ומדוע, והרי מבואר במשנה לקמן [טו א] שאם חישב בעת שחיטת הכבשים לאכול את הלחם למחר, הרי הלחם מפוגל והכבשים לא נתפגלו! ? ותירץ, יתכן שכונת רש"י שאם היה חל פיגול בחלות אזי היו הכבשים נפטלים מדין

מסויים אלא חישב לאכול איזה כזית ממנו, בזה פשוט שחל הפיגול בכולו.

15. רש"י ביאר זאת על פי הגמרא לקמן [יד ב] המבואר שם שהכתוב עשאן לשתי החלות כגוף אחד ועשאן גם כשני גופים, ונראה בפירושו שסבר שמשום כך מועילה מחשבתו לצרפן שעל ידי צירוף מחשבתו הרי הן חשובות כגוף אחד, ולזה שאלה הגמרא כיצד יתכן שהמחשבה תועיל לצרף את החלות לגוף אחד כאשר אינה מועילה לצרף את הירכות הבאות מזבח אחד. ולדבריו נמצא שאף על פי שסוברת עתה הגמרא לדמות את המחשבה מירך אחת על חבירתה לצירוף מחשבות, מכל מקום בירכות עצמן שצירפן במחשבה אחת לאכול כזית משתיהן וודאי יחול פיגול, והיינו משום שהירכות מצד עצמן גוף אחד הן ואין צריך לצירוף מחשבתו, ורק במקום שצריך לצירוף מחשבתו בכדי להחשיב הדבר כגוף אחד הוקשה לגמרא כיצד תצורף המחשבה כאשר אינה מועילה לצרף בדבר שהוא גוף אחד מצד עצמו.

אולם מפירוש התוס' [ד"ה אי אמרת] נראה שפירש את הגמרא לקמן שמאחר והכתוב עשאן כגוף אחד הרי החלות נדונות כגוף אחד, ולזה

שתיהן גם על ידי המחשבה באחת מהן, **אלא אימא "עד שיפגל בשניהן"**, דהיינו בשני הכבשים, שלא די במה שחישב בעת שחיתת אחד מהם, אלא צריך לחשב בעת שחיתת שניהם. וכאשר חישב בעת שחיתת שני הכבשים אזי **אפילו חישב רק באחת מהן** — מהחלות — לאכול כזית למחר הרי זה פיגול, אבל אם חישב מחשבת פיגול על החלות רק בעת שחיתת כבש אחד ובשני לא חישב כלל, אין זה פיגול, כיון שאין מפגלין בעבודת חצי מתיר, **ולאפוקי מדרבי מאיר, דאמר מפגלין בחצי מתיר, קא משמע לן** בזה **דלא מועילה מחשבת פיגול בעת עבודת חצי מתיר בלבד**.⁽¹⁸⁾

ומקשינן: **אי הכי, מאי באה המשנה לומר בלשון "לעולם אין בו כרת?"** שמשמעותו להוציא ולמעט כמה אופנים שהיה מקום לדון בהם פיגול ובאה המשנה למעטם.

אי אמרת בשלמא שכוונת המשנה לומר שצריך לחשב בשתיהן — בשתי החלות,

ומדייקת הגמרא: **טעמא דאמר חצי חצי, דהוי חצי אכילה שחישב עליה בחצי מתיר דהיינו כבש אחד, אבל אמר בכל כבש לאכול כזית משתיהן** [דהיינו משתי החלות] למחר, שערבן במחשבתו, **מצטרף לפיגול**.⁽¹⁷⁾

ומקשינן: **ורבי, ששנה משנה זו ואמר שלעולם אין בו כרת עד שיפגל בשתי החלות בכזית, אליבא דמאן תנא אמר את דבריו?**

אי אליבא דרבנן, אם כן אפילו פיגל באחת מהן נמי חל פיגול בשתיהן, אלא אליבא דרבי יוסי, הסובר אין מתפגלת אלא החלה שחישב עליה, אם כן הדרא קושיין הראשונה לדוכתה, שלא עדיף צירוף על ידי מחשבה יותר מגוף אחד ממש!?

ומתריצין: **לעולם אליבא דרבנן שנה רבי את משנתו, ולא תימא "עד שיפגל בשתיהן"** דהיינו בשתי החלות שהרי לרבנן מתפגלות

לדעת רבי יוסי, אין זה מעיקר הדין אלא מדרבנן, וכבר עמדנו בזה לעיל.

ותירץ, מסתבר לגמרא שבאופן שחישב על אחת מן החלות שייך לגזור יותר מבאופן שחישב על כזית משתיהן שבזה לא שייך כל כך גזירה, כפי המבואר בגמרא לקמן [יד ב]. ונראה כוונתו, כי כל ענין הגזירה הינה מחמת מחשבה המפגלת בקרבן או מנחה הדומה לזו, ובוה אומרת הגמרא לפוסלו גזירה משום מקום הדומה לו, אבל מחשבת כזית משניהם, אם אכן אינה מפגלת, מפני מה היה לנו לגזור בזה פסול, והלא לא מצינו שום מחשבה כעין זו שמפגלת.

18. הקשה רש"י, מאחר ומחשבת פיגול בעת

אבדו החלות אבדו הכבשים, ואין להקריבם. ויתכן לומר ע"פ מה שהבאנו לעיל מדברי החזון איש שעבודה הנעשית במחשבה שאינה נכונה הרי היא עבודה פסולה, ונפסל הקרבן. ואם כן, אף על פי שאין הכבשים מתפגלים מחמת הפיגול של החלות, אבל מכל מקום נפסלו מחמת ששחיתתם נעשית במחשבה שאינה נכונה.

17. הקשה השפת אמת, מנין לגמרא שבאופן זה שחישב על כזית אחד משתיהן הרי זה מצטרף לפיגול, שמא אף רבי מודה שאינן מצטרפות, ורק נפסלות מדרבנן מחמת גזירה, כשם שפוסל רבי יוסי את החלה השניה משום גזירה?! ומבואר בדבריו כי מה שנפסלה החלה השניה

המשנה כלום, שהרי לדעת רבנן די במחשבה על אחת מן החלות בכדי לפגל את שתיהן, אם כן מאי לשון "לעולם"?

ועוד קשה על מה שאמרת בדעת רבי יוסי שאם פיגל בירך ימין לא פיגל בירך שמאל. הא אמר רב אשי, תא שמע: רבי אלעזר אומר משום רבי יוסי, פיגל דהינו חישוב מחשבת פיגול בעת שחיטת פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים, ומחשבתו היתה בדבר הנעשה בחוץ דהיינו הקטרת אימורים ושפיכת שיריים הרי זה פיגול, אבל אם היתה מחשבתו בדבר הנעשה בפנים, ההיכל, כגון הזאות על הפרוכת ועל מזבח הזהב הרי זה לא פיגול.⁽¹⁹⁾ כיצד, היה עומד בחוץ ואמר, הריני שוחט על מנת לחזות מדמו בפנים

ובשניהן — בשני הכבשים, ורבי יוסי היא הסובר אין מתפגלת החלה מחמת המחשבה על חבירתה, ובדין זה באה המשנה לאפוקי מדרבי מאיר הסובר שמפגלין בחצי מתיר שלדבריו די במחשבה על כבש אחד בכדי לפגל את החלות, וכן להוציא מדעת דרבנן הסוברים שניתן לפגל את שתי החלות על ידי מחשבה באחת מהן, היינו דקאמר "לעולם" כלומר לעולם אפילו חישוב בשני הכבשים, אין זה פיגול עד שיחשב בשתיהן דהיינו שתי החלות [ומבואר בזה שמכל מקום צריך לחשב אף בשני הכבשים].

אלא אי אמרת משנה זו רבנן היא, ולאפוקי מדרבי מאיר קא אתי, לומר שצריך לפגל בעת שחיטת שני הכבשים, ותו לא חידשה

שחיטת אחד מהם שלא היתה מחשבתו אלא בעת עבדת חצי מתיר. 19. בתוס' [ד"ה פיגול] מבואר כי דעת רבי יוסי היא שאין פיגול כלל בחטאות הפנימיות וכדעת רבי שמעון במשנה בזבחים [מג א]. ואמנם, כתבו התוס' שמכל מקום אף אלו נפסלים על ידי מחשבה וכפי שלמדה הגמרא בזבחים [יד א] קל וחומר ממחשבת שלא לשמה, שפוסלת בחטאת אף על פי שאינה פוסלת בשלמים, וכל שכן מחשבת פיגול הפוסלת בשלמים שתפסול בחטאת. וכן כתבו בזבחים [יד א] על פי המבואר שם בגמרא כי אף רבי שמעון מודה לענין פסול מחשבה בחטאות הפנימיות.

והקשה בכתבי הגרי"ז, והלא רבי יוסי לא אמר אלא שהמחשבה בעת עבודות הפנימיות אינה מפגלת, ומשמע שמכל מקום אם חישוב בחטאות הפנימיות בעת עבודות החוץ שלהן הרי זה פיגול. ואם כן חלוקים רבי יוסי ורבי שמעון ביסוד הדין, לדעת רבי שמעון, מה שאין המחשבה פוסלת בפנימיות הנו דין בקרבן שכל

עבודת חצי מתיר אינה מפגלת, אם כן מדוע שנינו במשנתנו שהמחשב בעת הקמיצה פיגול, הלא הקמיצה אינה אלא חצי מתיר במנחה שהרי יש במנחה גם את עבודת הלבונה! ? ותירץ, כי הקמיצה מצד עצמה וודאי חשובה עבודה שלמה כיון שאין הקמיצה נעשית אלא בקומץ ולא בלבונה, וראיה לדבר, שהרי המחשבה בעת הקטרת הקומץ לבדו אינה מפגלת לדעת רבנן, והיינו משום שעבודה זו נעשית גם בלבונה ומשום כך חשובה היא חצי מתיר.

עוד הקשה, והלא אף חכמים סוברים שניתן לפגל בחצי מתיר, שהרי אמרו במשנה שאם חישוב בעת הקמיצה להקטיר קומצה למחר הרי זה פיגול, הרי שאף על פי שהקטרת קומץ הינה עבודת חצי מתיר מכל מקום מתפגלת מחמת המחשבה עליה! ? ותירץ, אין זו קושיא, כי אין דבר זה דומה למחלוקת רבי מאיר ורבנן לגבי שני כבשים, כיון שמשנתנו עוסקת באופן שחישוב על חצי מתיר בעת עבודת מתיר שלם, ומה שאין כן לגבי שני כבשים שחישוב בעת

למחר, לא פיגול, כיון שזו מחשבה בחוץ בדבר הנעשה בפנים דהיינו הזאת הדם.⁽²⁰⁾

היה עומד בפנים ואמר, הריני מזה על מנת להקטיר אימורים למחר ולשפוך את השיריים של הדם שישתיירו אחר ההזאות אשר נשפכים ליסוד מזבח החיצון – למחר, לא פיגול, כיון שמחשבה בפנים בדבר הנעשה בחוץ. אבל אם היה עומד בחוץ ואמר, הריני שוחט על מנת לשפוך שיריים למחר ולהקטיר אימורים למחר, פיגול, כיון שזו מחשבה בחוץ בדבר הנעשה בחוץ.

ומעתה, האי מחשב בעת השחיטה לשפוך שיריים שאמרנו בזה שהוא פיגול, לאפגולי מאי, מה יאכל שיתחייב משום פיגול?

אילימא לאפגולי דם, שאם יאכל מדם הקרבן בשוגג יתחייב חטאת משום פיגול [מלבד החטאת שמחוייב להביא משום אכילת דם], דם מי מפגל?

והתנן, "אלו דברים שחישב בהן מחשבת פיגול ואף על פי כן אין חייבין עליהן אוכליהם כרת משום פיגול: הקומץ⁽²¹⁾ והלבונה⁽²²⁾ והקטורת מנחת כהנים ומנחת

פנים לעבודת פנים אין זה פיגול, ומחלוקתו עם רבי שמעון הינה האם קרבן הנעשה בפנים נתמעט משלמים, או רק עבודות הפנים נתמעטו בזה, אזי ניתן לומר שמכל מקום יפסל הזבח במחשבת פנים על פנים מקל וחומר.

20. הקשה העולת שלמה, הרי אין נמחשבה מפגלת אלא במחשב על אכילת אדם או אכילת מזבח, וכיון שהזאות הפרוכת אינן אכילת מזבח אין המחשבה עליהן מפגלת כלל, ומדוע הוצרכנו לטעם זה שהוא משום מחשבה בחוץ על דבר הנעשה בפנים! ? ותירץ, כי דין אכילת מזבח אינו בדווקא, אלא צריך שיחשב על אכילת גבוה, והזאות הפרוכת הינן אכילת גבוה.

ויתכן לומר עוד, ע"פ מה שייסד הגר"ח, כי מה שהמחשבה על זריקת הדם מפגלת אין זה מדין אכילת מזבח אלא מדין מחשב על עבודת זריקה, ואם כן יש לומר שאף הזאות הפרוכת הינן עבודת זריקה אשר המחשבה עליהן מפגלת.

21. הקשה רש"י, דין הפיגול שאינו חל אלא אם הקריבו את המתיר של הזבח או של המנחה כהלכתה, שהקריבה זו קובעת את הזבח בפיגול. ומאחר והקומץ הנו המתיר של המנחה כיצד היה מקום לחייב על אכילתו משום פיגול, והרי

שאינו קרב על מזבח החיצון לא נאמר בו דין פיגול, שהרי דין פיגול נלמד משלמים הקרבים על מזבח החיצון, וכיון שכן, הרי ניתן לומר שמאחר ולא למדנו משלמים אלא דין פיגול, ואילו פסול מחשבה לא משם למדנו, משום כך אף על פי שאין פיגול בחטאות הפנימיות מכל מקום דין פסול יש בהן מקל וחומר. אבל לדעת רבי יוסי מה שהמחשבה בעבודות הפנימיות אינה מפגלת, אין זה דין בקרבן שהרי בעבודות חוץ יש פיגול אף בחטאות הפנימיות, אלא שדין הוא בהלכות מחשבה שאינה נתפסת לפסול אלא בעבודות חוץ, והמחשב בעבודות פנים אין מחשבתו כלום, ואם כן הדין נותן שאף פסול לא יחול בו.

וכן הקשה הקרן אורה בזבחים [יד א], אלא שבמקום אחר [זבחים מד ב] תלה את הקושיא בפירוש דעת רבי יוסי, והיינו אם נפרש את דברי רבי יוסי באופן שאם חישב מעבודת חוץ לעבודת חוץ או מעבודת פנים לעבודת פנים הרי זה פיגול, ורק אם חישב מחוץ לפנים או להיפך אין זה פיגול, כי אז לא ניתן לומר שמכל מקום יפסל כיון שסברת רבי יוסי היא במה שאין המחשבה הנתפסת מעבודת חוץ לפנים. אבל אם נפרש את דבריו באופן שאף אם חישב מעבודת

נפכים ומנחת כהן משיח והדם? (23) והטעם בזה, כי כל אלו אין להם מתירים, אלא הם מתירים את האחרים, ופיגול אינו חל אלא בדבר הניתר למזבח או לאכילת אדם מחמת דבר אחר, וכגון שיירי מנחה, הניתרים לאכילת אדם מחמת הקומץ, וכן אימורי

בהמה הניתרים למזבח מחמת זריקת הדם. ודבר זה למדנו משלמים, אשר דין פיגול נלמד מן האמור בהם, וכשם שקרבן שלמים הינו "דבר שיש לו מתירים" את אימוריו למזבח ואת בשרו לאכילת אדם, והיינו מחמת זריקת הדם, אף כל דבר שיש לו

אם אכלו לא הקריבו ולא חל פיגול במנחה זו כלל! ותירץ, יש להעמיד המשנה באופן שהעלהו לקומץ על המזבח ומשלה האש ברובו, שזו כבר חשובה הקרבה המתרת את השיירים באכילה כפי המבואר לקמן [כו ב] ובוה חל הפיגול, ולאחר מכן לקחו ואכלו, ואלמלא דין המשנה היה חייב עליו משום פיגול.

והקשו התוס' [ד"ה הקומץ], כיצד ניתן להעמיד באופן זה שמשלה האור ברובו, והרי מבואר בגמרא בזבחים [מג א] שקומץ פיגול שהעלהו על גבי המזבח ומשלה בו האור, פקע פיגולו ממנו, ואם כן לא יתחייב על אכילתו משדום פיגול! ואין להעמיד באופן שהעלה חציו על גבי המזבח וחציו עדיין על הקרקע, שהרי מבואר שם [מג ב] שאף באופן זה ניתן להעלות לחציו השני על המזבח לכתחילה, והיינו שבמשילת האור בחציו פקע פיגול מכולו!?

אמנם, בזבחים [מב ב] כתבו התוס' [ד"ה הקומץ] ליישב באופן זה שחציו על המזבח וחציו על הקרקע, וכתבו, כי מה שמבואר בגמרא שאף באופן זה ניתן להעלות לחציו השני היינו באופן שכבר עלה על המזבח וירד, שבאופן זה פקע פיגולו ממנו על ידי משילת האור בחציו. אבל אם עדיין לא העלה אלא את חציו, לא פקע הפיגול מאותו חצי שלא עלה.

ובזבחים [מג ב] לגבי דברי הגמרא שם האומרת שהפיגול שהעלהו על גבי המזבח פקע איסורו ממנו, כתב רש"י דהיינו לענין שאם עלה לא ירד. וביאר בהגהות הב"ח, שלענין אם

אכלו לאחר שהעלהו, לא פקע איסורו, שהרי מבואר במשנה שאין חייבים על הקומץ משום פיגול מחמת היותו דבר המתיר, ואלמלא כן היו חייבים עליו, והיינו בהכרח באופן שעלה על גבי המזבח ומשלה האור ברובו, וכדברי רש"י כאן.

22. הקשו התוס' [ד"ה והלבונה], מדוע אין המנחה חשובה כדבר הניתר, והלא הקומץ הוא המתירה בהקטרה, שהרי אין להקטירה קודם מעשה הקמיצה!?

ובכתבי הגר"ז תמה, הרי מה שאין הלבונה נקטרת קודם הקמיצה, אין זה משום שהקמיצה מתירתה, אלא שכל זמן שלא קמץ את המנחה, אין עליה שם מנחה הנקבע במעשה הקמיצה! ותירצו התוס', כי מאחר ועיקר דין פיגול נלמד משלמים, הרי שלא די במה שיהיה זה דבר הניתר, אלא צריך גם שהוא לא יתיר אחרים, ואילו הלבונה מתרת את השיירים באכילה.

עוד תירצו, כי אף על פי שהקומץ מתיר ללבונה, אבל מכל מקום לא מצינו שום עבודה מעבודות המזבח אשר הלבונה ניתרת על ידה, ואינה דומה לשלמים שכל מתיריו הינם בעבודות שעל המזבח. ובכתבי הגר"ז כתב, אולי כוונתם בזה כדבריו שאין הקומץ חשוב דבר המתיר, אלא שאין שם מנחה קודם קמיצה, והיינו שרק עבודות שעל המזבח חשובות "מתיר".

23. כתבו התוס' בזבחים [מג א], "ותימה הוא אם לא יתחייב בשיירי הדם משום פיגול, הא יש להם מתירין, שהמתנות מתירות לשפיכות

מתירים לאדם או למזבח חל בו פיגול, למעט אלו, שאין להם דבר אחר המתירם.

אלא פשיטא, לאפגולי בשר, שהאוכל מהבשר חייב משום פיגול. ומאחר וסובר רבי יוסי שהמחשבה על שפיכת שיירי הדם מפגלת את הבשר, אם כן כיצד יתכן שהמחשבה על ירך אחת לא תפגל את חברתה, **השתא, ומה התם דלא חשיב ביה בבשר גופיה** אלא בשפיכת שיירי הדם **אמר רבי יוסי מיפגל הבשר,** אף על פי שמחשבת הפיגול לא היתה בבשר אלא בדם, **הכא לגבי פיגול בירך ימין דחשיב ביה בזבח גופיה** דהיינו בבשר, **לא כל שכן דאם פיגול בירך ימין וחישב לאוכלה** חוץ לזמנו הרי זה **פיגול גם בירך שמאל** שלא חישב עליה? (24)

ועוד קשה, **האמר רבינא, תא שמע** מהמשנה בתחילת הפרק: **הקומץ את המנחה לאכול שיריה או להקטיר קומצה למחר, מודה רבי יוסי בזה שפיגול וחייבין עליו ברת.**

ומעתה זה שאמרה המשנה שאם חישב להקטיר קומצה הרי זה פיגול, לאפגולי מאי, מה יאכל שיתחייב משום פיגול, אילימא לאפגולי קומץ, שיאכל את הקומץ עצמו, קומץ מי מיפגל? והתנן, אלו דברים שאין חייבין עליהן משום פיגול הקומץ וכו'!?

אלא פשיטא לאיפגולי שיריים של המנחה. וכיון שסובר רבי יוסי ששיירי המנחה מתפגלים מחמת המחשבה על הקטרת הקומץ, כיצד יתכן שסובר הוא שאין ירך אחת מתפגלת מחמת המחשבה על חברתה? **השתא, ומה התם כשחישב להקטיר קומצה למחר דלא חשיב בהו בשיריים גופיה** אלא בקומץ, **מיפגלי שיריים,** ד-ב **הכא בפגול בירך ימין דחשיב בהו בזביחה גופיה,** דהיינו בבשר עצמו **לא כל שכן שתתפגל ירך שמאל!?**

אלא אמר רבי יוחנן: מה שאמר רב הונא

ותירצו התוס', יתכן שמאחר וקודם זריקת הדם, כל טיפה וטיפה ממנו היתה ראויה לזריקה, משום כך חשוב כולו כדבר המתיר.

24. הקשה השפת אמת, יש לחלק בין פיגול הירך, יפיגול שיירי הדם, שמאחר ושיירי הדם יש לו שם דם "מתיר", הרי שאברי הבהמה בטלים לגביו, וכאשר נתפגל הדם נתפגל אף הבשר, ומה שאין כן לגבי ירך שנתפגלה שאין טעם לומר שתתפגל חברתה מחמתה!?

וכן הקשה על ראיית הגמרא לקמן ממה שמצינו שהמחשבה על הקומץ מפגלת את שיירי המנחה. שניתן לומר שמאחר והקומץ הנו המתיר של השיריים משום כך כל המנחה מתפגלת מחמתו, ומה שאין כן בשני אברי בהמה.

שיריים ליסוד כמו שמתירות את האימורים. והיינו, שמאחר והטעם במה שאין חיוב כרת משום פיגול על אכילת הדם הוא משום היותו "מתיר", הרי שיירי הדם שהן דבר הניתר יש להתחייב עליהם משום פיגול. וברעק"א שם תמה על דבריו, שהרי בסוגייתנו מבואר בפירוש כי אין חייבים על שפיכת שיריים משום פיגול! ואמנם, גירסת השיטה מקובצת בתוס' שם היא "ותימה הוא אמאי לא יתחייב וכו'", והיינו שלא קבעו התוס' כן, אלא הוקשה להם טעם הדבר.

ובכתבי הגרי"ז [בזבחים] תמה על דברי התוס', הרי אין מתנות הדם "מתירות" את השיריים, אלא שבכדי שיחול שם "שיריים" על הדם צריך שתהיה זריקה אשר הנותר ממנה שם שיריים לו!?